

SPIS TREŚCI

Przedmowa	7
Wprowadzenie do problematyki badawczej	11
Rozdział I	
METODOLOGIA BADAŃ WARTOŚCI	
SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH	20
1.1. Uzasadnienie rozważań ontologicznych i epistemologicznych nad pojęciem „wartości społeczno-politycznej”: istota aksjologii w ujęciu antropocentrycznym	20
1.2. Antropologiczne podejście do badań aksjologicznych (zarys metodologiczny)	26
1.3. Mechanizmy aksjologiczne w aspekcie onto-epistemologicznym	28
1.4. Struktura społeczno-politycznego pola aksjologicznego: aspekt lokalny i temporalny	37
1.5. Wartość jako podmiotowy konflikt epistemologiczno-aksjologiczny: wartości – antywartości – kontrwartości	47
1.6. Pojęcie „metawartości” i „wartości pragmatycznej”	57
1.7. Typologia wartości – antywartości – kontrwartości	63
1.8. Wartości metarefleksyjne (światopoglądowe)	72
Rozdział II	
KORZENIE EUROPEJSKIEGO SYSTEMU WARTOŚCI	
SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH	86
2.1. Europa – aspekty naturalne	86
2.1.1. Aspekt geograficzny	86
2.1.2. Aspekt biologiczny (genetyczno-rasowy)	89
2.1.3. Aspekt lingwistyczny	96
2.1.4. Naturalne źródła europejskości – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i>	104

2.2.	Europa – aspekt historyczno-polityczny	108
2.2.1.	Okres protoeuropejski	108
2.2.1.1.	Cywilizacja minojska	109
2.2.1.2.	Cywilizacja mykeńska	113
2.2.1.3.	Epoka protoeuropejska – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i>	116
2.2.2.	Pogańskie źródła europejskości („antykw” i „barbaria”)	116
2.2.2.1.	Cywilizacja grecka	116
2.2.2.2.	Cywilizacja rzymska	127
2.2.2.3.	„Barbaria” europejska	132
2.2.2.4.	Europa pogańska – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i>	139
2.2.3.	Feudalne źródła europejskości (chrystianizacja i humanizm renesansowy)	145
2.2.3.1.	Europa wczesnego średniowiecza	145
2.2.3.2.	Europa Karola Wielkiego	147
2.2.3.3.	Europa Wikingów	151
2.2.3.4.	Słowiańskie państwa w Europie	152
2.2.3.5.	Węgrzy (Madziarzy) w Europie	156
2.2.3.6.	„Integracja” europejska pod znakiem wypraw krzyżowych i rekonkwisty	158
2.2.3.7.	Europa hanzeatycka	164
2.2.3.8.	Próby politycznej integracji w Europie w schyłkowym feudalizmie	167
2.2.3.9.	„Poszerzanie” kontynentu – Europa kolonialna	177
2.2.3.10.	Europa średniowieczna i renesansowa – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i>	185
2.2.4.	Wkład oświecenia i romantyzmu w kształtowanie idei europejskości	192
2.2.4.1.	Francuski model integracji europejskiej i nowy wiedeński porządek	192
2.2.4.2.	„Europa ludów” kontra „Europa monarchów” – 1846–1849	197
2.2.4.3.	Europejskie oświecenie i romantyzm – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i>	201
2.2.5.	Europa nowoczesna (od dwubiegunowości do zjednoczenia) ...	206
2.2.5.1.	Traktat wersalski – nowe europejskie rozdanie	206
2.2.5.2.	Porządek jałtański	213
2.2.5.3.	Nowa Europa – porządek postjałtański	226
2.2.5.4.	Europa nowoczesna – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i>	240
2.3.	Europa – aspekt religijny	243
2.3.1.	Zróźnicowanie religijne w społeczeństwach europejskich	243

2.3.2. Europa religijna – <i>komentarz aksjologiczno-politologiczny</i> ...	250
2.4. Europa – aspekt społeczno-polityczny	252
2.4.1. Przegląd państw europejskich w aspekcie społeczno- -politycznym	252
2.4.2. Europa polityczna – <i>komentarz aksjologiczno- -politologiczny</i>	273

Rozdział III

AKSJOLOGICZNO-NORMATYWNO-POLITYCZNY WYRAZ

EUROPEJSKOŚCI	277
3.1. Wprowadzenie	277
3.2. Godność	282
3.3. Wartość życia i zdrowia ludzkiego	302
3.4. Wolność	316
3.5. Równość, braterstwo i ich pochodne	339
3.6. Zasada solidarności	374
3.7. Zasada tolerancji	382
3.8. Zasady demokracji i społeczeństwa obywatelskiego	390
3.9. Zasada rządów prawa	402
3.10. Zasady dobrobytu i pokoju	409
Zakończenie	425
Bibliografia	432